

C. C. Andersen: Blandt de Ændringsforslag, som Folketinget har vedtaget, er der enkelte, der ikke kan betegnes som Forbedringer af Lovforslaget. Jeg mener saaledes, at der er Grund til at beklage, at Mejerivirksomheder er udeladte af Lovens Omraade og undtagne fra Fabriktilsynet, ligesom jeg ogsaa finder særlig Grund til at udtale Beklagelse af, at man i § 16 har indsat en Bestemmelse, som tillader Landbrugere vedblivende at benytte Børn under 12 Aar til Pasning af Landbrugsmaskiner. Jeg skal ikke nægte, at denne Bestemmelse gør mig en hel Del betænkelig, idet det forekommer mig, at den peger ad en Vej, som er modsat den, som ellers den almindelige Udvikling indenfor Haandværkets og Industriens Omraade beskriver. Tillige synes jeg, at denne Bestemmelse kommer til at staa i et meget mærkeligt Forhold til de øvrige Bestemmelser i Lovforslaget angaaende Børn. Jeg antager imidlertid ikke, at det er muligt at faa disse Bestemmelser forandret, eller at man paa dette Punkt kan opnaa videre Indrømmelser, og jeg skal derfor ikke opholde mig videre ved disse Spørgsmaal. Kun skal jeg udtale, at det er beklageligt, at man ikke paa et saa vigtigt Punkt som dette har kunnet naa videre.

Men er der saaledes Grund til at beklage, at disse Bestemmelser er blevet optaget i Lovforslaget, maa jeg paa den anden Side erkende, at Folketinget paa andre Punkter har vedtaget Bestemmelser, der maa betegnes som ret betydelige Forbedringer af Lovforslaget i den Skikkelse, i hvilken det forelaa vedtaget af Landstinget. Jeg skal saaledes nævne, at Folketinget har genindsat § 26 i Lovforslaget. Denne Paragraf indeholder, som den højtærede Minister udtalte, en Bestemmelse, som fandtes i det af Regeringen i Samlingen 1910—11 fremsatte Lovforslag, og som er af den allerstørste Betydning for de Arbejders Liv og Velfærd, der beskæftiges i de sundhedsfarlige Virksomheder. Jeg ved meget godt, at det ærede Flertal i forrige Samling, da vi behandlede denne Sag, stillede sig noget køligt overfor denne Bestemmelse, men jeg haaber, at den Uvillie, som man da nærede imod den, maa være forsvundet, saa at det nu vil være muligt for det ærede Flertal at acceptere dens Optagelse i Lovforslaget. En anden Bestemmelse, som jeg gerne vil lægge et godt Ord ind for, er ligeledes genindsat af Folketinget, idet den ogsaa fandtes i det af Regeringen fremsatte Lovforslag; det er den Tilføjelse, som Folketinget har givet § 30,

der omhandler Bestemmelserne om Hjemmearbejdet. Tilføjelsen indeholder et Paabud om, at de Arbejdsgivere, som beskæftiger Hjemmearbejdere, skal ved Opslag eller paa anden tydelig Maade oplyse disse Hjemmearbejdere om de Lønsatser og Arbejdsbetingelser, som er gældende for det Arbejde, som vedkommende Arbejdsgiver lader dem udføre. Jeg tror, at denne Bestemmelse, for saa vidt den bliver bibeholdt, vil faa meget stor Betydning for de Tusinder af fattige Kvinder, som er henviste til at søge deres Erhverv ved Hjemmearbejde, og jeg tror, at den vil spare mange af disse Kvinder for den Udbytning, som de under de nuværende Forhold ofte er Genstand for af mindre samvittighedsfulde Mellemmænd. Jeg ved meget godt, at det ærede Flertal nærer principielle Betænkeligheder ved at optage denne Bestemmelse i Lovforslaget, idet man ligesom nærer Frygt for de Konsekvenser, den kan have. Jeg tror nu ikke, at denne Frygt er berettiget, thi det er jo paa et ganske specielt Omraade, at denne Bestemmelse kommer til at virke, nemlig overfor Hjemmearbejderne, altsaa væsentlig en hel Del uorganiserede Kvinder, der efter al Sandsynlighed ikke vil blive organiseret i en overskuelig Fremtid, og som derfor i saa meget højere Grad trænger til den Støtte, som en saadan Lovbestemmelse vil være for dem. Jeg kan heller ikke se, at en saadan Lovbestemmelse vilde kunne virke skadelig eller hemmende paa nogen Arbejdsgiverinteresse, jeg kan kun se, at den vilde virke humant overfor disse mange fattige Kvinder.

Jeg skal ikke komme yderligere ind paa Enkeltheder i denne Sag, den har jo været Genstand for en ret betydelig Forhandling her i Rigsdagen, og de forskellige Spørgsmaal, som har været oppe under denne Forhandling, maa vel nu for saa vidt betragtes som uddebatterede. Jeg skal kun tillade mig at udtale, at det Syn, som jeg har paa Lovforslaget i dets nu foreliggende Skikkelse, er dette, at jeg erkender, at det indeholder Fremskridt paa forskellige Omraader og er en Forbedring af den nu gældende Fabriklov. Men jeg antager, at en fortsat Behandling af dette Lovforslag neppe vil føre til, at et bedre Resultat kan naas, og jeg vil derfor tillade mig at anbefale det høje Ting at stemme for Lovforslaget i dets nu foreliggende Skikkelse.

Indenrigsministeren (Jensen-Sønderup): Jeg takker for den velvillige Modtagelse, som Lovforslaget har faaet. Jeg kan erkende, at der kan være visse formelle Mangler, om jeg maa have Lov til at kalde